

Fra Rigsdagen.

Kvindelige Talere under Finanslovforhandlingen i Folketinget:

Ægteskabslovgivningen.

Mathilde Hauschultz: Jeg skal tillade mig her under Finanslovdebatten at rette en Forespørgsel til den højtærede Justitsminister om, hvorvidt det Udkast til Lov om Ægteskabs Indgaaelse og Ophævelse, som siden 1913 har ligget færdigt fra Familieretskommissionens Side, vil komme frem for Rigsdagen i denne Samling som *Forslag til Lov*.

I 5 samfulde Aar har vi haft dette Forslag liggende paa Bordet, men enten vil man ikke eller kan man ikke indse Nødvendigheden af, at vi faar nogle nye Retsregler paa Ægteskabets Omraade. I Sverige har man allerede i Efteraaret 1915 ophøjet det vedkommende Forslag til Lov i omtrent uændret Skikkelse, og i Norge har man nu sidst i Maj 1918 ophøjet det samme Forslag til Lov. Kun herhjemme har vi hidtil nøjedes med at have Forslaget liggende paa Bordet.

Som vel i hvert Fald en Del af Tingets Medlemmer ved, kan man nu kun opnaa Separation og Skilsmisse gennem Øvrighedsmyndighederne, saafremt der ikke foreligger særlig graverende Grunde, hvor saa Loven hjemler Adgang til Skilsmisse ved Dom. For at en saadan Sag, hvad enten det nu drejer sig om Separation eller Skilsmisse, kan oplyses, gaar vedkommende Sag fra Øvrighedskontoret over til Politiiundersøgelse i den stedlige Politikreds til Oplysning hos Parterne i Sagen, altsaa Ægtefællerne, og eventuelle Vidner, om, hvorledes det ægteskabelige Forhold er, hvor daarligt det er, og hvad Grund der kan være til Separation eller Skilsmisse. Overfor en hvilken som helst Politibetjent maa altsaa Mand og Hustru krænge hele deres ægteskabelige Misère ud, ja, endogsaa indvie en mere eller mindre taktfuld Politibetjent i deres maaske allerintimeste Forhold under deres Samliv. Saa staar det vedkommende Politibetjent frit for efter eget Skøn og Forgødtbefindende at indføre i Rapporten saa lidt eller saa meget, han vil, eller hvad han synes der

er Brug for. Derfor ser man ogsaa mange Rapporter, i hvilke de reelle Momenter ganske drukner i alt det Nonsens, de Insinuationer og Bagvaskelser, som kommer frem fra en af Parternes eller Vidnernes Side eller fra begge Ægtefællerne overfor hinanden. Og der forlanges ikke Bevis for den Slags Insinuationer og Bagvaskelser, man forlanger ikke en Gang Parternes eller Vidnernes Underskrift, endsiges Ed paa deres Vidnesbyrds Rigtighed, de kan fremkomme med hvad som helst, ligegyldigt om det er bevisligt eller ej. Der bliver vel ikke taget direkte Hensyn dertil ved Afgørelsen, man skærer vel igennem og tager de reelle Momenter frem og træffer Afgørelsen derudfra, men den Slags Insinuationer og Bagvaskelser overfor Ægtefællen vil dog altid stille denne i et mindre flatterende Lys, naar Afgørelsens Time kommer. Øvrigheden, Ministeriet har kun Rapporten fra Politibetjenten at rette sig efter, afhører og ser ikke vedkommende Part eller Vidne, og der bliver alligevel noget hængende i vedkommende Ministeriums eller Øvrigheds Skøn over Sagen, naar den ser hen til alle de Insinuationer, som er kommet frem under Sagen.

Der er meget at anke over med Hensyn til Sagernes langsomme Behandling og deres Vandrang fra Øvrigheden til Politiet og fra Politiet til Øvrigheden for til sidst at havne til Afgørelse i Ministeriet. Mange Gange bliver Sagen sendt tilbage igen fra Ministeriet til Øvrigheden, tilbage til Politiet til yderligere Undersøgelse, hvorefter Sagen gaar hele Raden igennem tilbage til Ministeriet til Resolution.

Jeg skal nævne et Par enkelte Tilfælde, som jeg selv har haft med at gøre, saaledes at jeg kan tale af Erfaring. Jeg har i Januar 1916 indgivet en Separationsansøgning til Øvrigheden, den er nu omtrent to Aar efter havnet i Ministeriet til Resolution. Alt imedens gaar en stakkels Hustru, som det er i dette Tilfælde, og venter ængstelig paa en Afgørelse af, om hun eller Manden skal have Børnene. I et andet Tilfælde har Ministeriet den 12. Juni d. A. resolveret i en Separationssag, i hvilken min Mandant først den 18. Oktober d.

A. paa Forespørgsel fra mig har faaet Svar.

Dertil kommer, at disse Afslag altid gives under følgende Formel: Det ansøgte kan ikke bevilges paa det foreliggende Grundlag. Aldrig gives der saa meget som en Antydning af Grunden til Afslaget. Man kan saa faa Lov at søge videre de 365 Dage i Aaret, indtil man maaske rammer det rigtige Grundlag. Endvidere er der det at anke over, at Rekurs ganske er udelukket i disse Spørgsmaal. Jeg skal nævne som Eksempel paa Systemets antikverede Regler, at der ikke er lige Ret for alle, f. Eks. skal en Lensbesidder for at kunne blive skilt have kongelig Resolution.

Vi trænger ganske overordentlig til en ny Ordning paa dette Omraade, hvor de gældende Retsregler er meget antikverede. Vi trænger til en gennemgribende Ændring i vor Ægteskabslovgivning, som samler de nye moderne Retsregler, og navnlig Bestemmelser, der lægger Separation og Skilsmisse over til Domstolene i Stedet for som nu til Øvrigheden, eller rettere sagt, vi trænger til en Ægteskabsdomstol, hvor Parterne og Vidnerne bliver afhørt under Ed.

For at det høje Tings Medlemmer ikke skal tro, at alt, hvad jeg her har nævnt, er grebet ud af Luften og ikke har noget reelt paa sig — de fleste af Tingets Medlemmer er, da de ikke til daglig beskæftiger sig med disse Forhold, formentlig ikke helt klare over, hvor forfærdelig antikveret Systemet er —, skal jeg til Slutning ganske kort omtale et enkelt ret typisk Eksempel fra min egen Praksis, som bedre end mange Ord vil vise, hvor forældet det nugældende System er. En Hustru søgte Separation, fordi hun blev mishandlet af Manden, hvortil kom, at hun havde Formodning om, at Manden var hende utro. Det første kunde hun bevise, da hun havde to Vidner paa, at Manden havde mishandlet hende; men midt under Sagen svigtede det ene Vidne, vilde ikke udtale sig, vilde ikke blandes i Sagen, og saa stod hun med kun eet Vidne, som havde set Stokkeslagene regne ned over hendes Ryg. Midt under Sagen blev imidlertid Manden pludselig syg, og Hustruen fik grundet Formod-